

НАУКОВЕ ЖИТТЯ SCIENTIFIC LIFE

ВИДАТНІ ДІЯЧІ ТА ВИЗНАЧНІ ПОДІЇ В ГАЛУЗІ КРИМІНАЛІСТИКИ EMINENT PERSONALITIES AND SIGNIFICANT EVENTS IN THE FORENSIC SCIENCE

УДК 343.98

DOI: 10.37025/1992-4437/2021-36-2-115

В. В. Юсупов, доктор юридичних наук, професор,
провідний науковий співробітник
науково-дослідної лабораторії з проблем
криміналістичного забезпечення та судової експертології
навчально-наукового інституту № 2,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5216-4144>

ПРОФЕСОР АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ ІЩЕНКО: СПОГАДИ ПРО ВЧИТЕЛЯ (до 70-річчя від дня народження)

Висвітлено життєвий шлях і творчу діяльність доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України, полковника міліції у відставці Андрія Володимировича Іщенко (24.08.1951 – 26.04.2019), званого і шанованого в наукових колах українського вченого, засновника наукової школи, дослідника історії та сучасного розвитку науки криміналістики, талановитого педагога, управлінця, криміналіста.

Ключові слова: А. В. Іщенко; криміналістика; судова експертиза; історія криміналістики; криміналістичне забезпечення; учений-криміналіст; криміналістична наукова школа.

Відомому криміналісту професору Андрію Володимировичу Іщенку 24 серпня 2021 р. могло б виповнитися 70 років. На жаль, передчасна смерть перервала плідний творчий, яскравий і насичений життєвий шлях досвідченого викладача, допитливого дослідника, засновника криміналістичної наукової школи А. В. Іщенко. Пам'ять про добру людину і кваліфікованого фахівця зберігається його рідними, учнями, послідовниками. Тож, пригадаймо, як гартувалась

особистість відомого вітчизняного ученого-криміналіста.

Доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, академік Міжнародної слов'янської Академії наук, член Міжнародної громадської організації «Конгрес

криміналістів» Іщенко Андрій Володимирович народився 24 серпня 1951 р. в Україні, у селі Білогір'я Оріхівського району Запорізької області в селянській родині. Як і всі сільські діти, працював у місцевому колгоспі. Після закінчення Білогір'ївської восьмирічної школи навчався в Запорізькому авіаційному технікумі (1966–1967), Малотокмачанській загальноосвітній школі-інтернаті Оріхівського району Запорізької області (1967–1969). Військовий обов'язок виконував у Групі радянських військ у Німеччині (1969–1971) у Мейнінгені, Веймарі, Ордруфі, Ерфурті. У січні 1972 р. влаштувався на роботу в міліцію.

З відзнакою закінчивши Київську вищу школу МВС СРСР (нині – Національна академія внутрішніх справ, НАВС), працював у цьому закладі вищої освіти з 1979 р.: ад'юнкт, викладач кафедри криміналістики (з 1982 р.). Викладач, старший викладач кафедри спеціальних дисциплін Київських вищих курсів МВС СРСР (1985–1990). Заступник начальника факультету підвищення кваліфікації Київської вищої школи МВС СРСР (з 1991 р.);

© В. В. Юсупов, 2021

начальник уперше створеної в Україні і в Європі кафедри криміналістичної експертизи Української академії внутрішніх справ (з 1992 р.). Навчання в докторантурі (1994–1996), після закінчення якої працював професором кафедри криміналістики (з 1996 р.), ученим секретарем Національної академії внутрішніх справ України (з 1998 р.), заступником начальника Інституту підготовки кадрів оперативних служб міліції з навчальної та наукової роботи (з 2004 р.), професором кафедри криміналістики (з 2004 р.). У грудні 2009 р. призначений першим заступником начальника Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України. Після виходу на пенсію (квітень 2010 р.) працював професором кафедри криміналістики і судової медицини Національної академії внутрішніх справ.

Кандидатську дисертацію «Криміналістическая рекомендация как средство обеспечения следственной практики достижениями науки и техники» за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза А. В. Іщенко захистив 1984 р., докторську дисертацію «Методологічні та організаційні проблеми розвитку криміналістичних наукових досліджень» за тією самою спеціальністю – 1997 р. Учене звання доцента по кафедрі криміналістичної експертизи присвоєно 1993 р., професора по кафедрі криміна-

лістики – 1998 р. Андрій Володимирович із 2000 р. – член престижної громадської наукової організації, академік Міжнародної слов'янської Академії наук, із 2012 р. – член Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів» (International Non-Governmental Organization «Criminalists Congress»).

Професор Іщенко був членом спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій Національної академії внутрішніх справ, а також спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ, Класичному приватному університеті, Львівському національному університеті імені Івана Франка, Національній академії Служби безпеки України, Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського, Львівському державному університеті внутрішніх справ, Харківському національному університеті внутрішніх справ. Очолював спеціалізовану вчену раду із захисту докторських дисертацій Національної академії внутрішніх справ.

Науковий авторитет доктора юридичних наук А. В. Іщенко дістав визнання і за кордоном. Професор працював у спеціалізованих учених радах із захисту дисертацій у Бакинському (Азербайджанська Республіка) і Тбіліському (Грузія) університетах. Як науковий консультант відділу зв'язків

з органами правосуддя брав участь у роботі Науково-консультативної ради Верховного Суду України, Секретаріату Верховної Ради України, Міжвідомчого науково-дослідного центру проблем боротьби з організованою злочинністю Ради національної безпеки і оборони України.

Успішно працював у складі редакційних колегій журналу «Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ», інших фахових видань, як-от «Економіка. Фінанси. Право», «Спецслужби і світ», «Спеціальна техніка та озброєння», «Криміналістичний вісник», «Наука і правоохорона», «Криміналістика і судова експертиза», «Юридична наука» тощо.

Андрій Володимирович брав участь у розробленні різноманітних міждержавних, державних і галузевих програм удосконалення законодавства, підготовки кадрів для правоохоронних органів, підвищення ефективності боротьби з правопорушеннями, поліпшення впровадження науково-технічних досягнень у слідчу та експертну практику.

Систематично виступав рецензентом, залучався як офіційний опонент до захисту 13 докторських і 124 кандидатських дисертацій.

Професор Іщенко також здійснював наукове консультування і керівництво роботою над дисертаціями на здобуття ступеня доктора та кандидата наук. Андрій Володимирович підготував п'ять докторів і понад 30 кандидатів юридичних наук в Україні та одного в Грузії. Під його керівництвом створена наукова школа, що представлена такими напрямами пошуку.

Перший – криміналістичне забезпечення практики протидії злочинності: «Інформаційне забезпечення використання науково-технічних досягнень у розслідуванні злочинів» (І. О. Ієрусалимов, 1998); «Криміналістичне забезпечення методики розслідування злочинів» (В. В. Матвієнко, 2000); «Процессуальные и криминалистические вопросы использования научно-технических средств и специальных знаний на досудебном следствии (на материалах Грузии и Украины)» (Ш. А. Піцхеллаурі, 2002, захист дисертації у Тбіліському державному університеті); «Слідчі помилки та шляхи їх подолання» (А. Б. Марченко, 2005); «Науково-технічне забезпечення розкриття і розслідування злочинів, пов'язаних з вибухами» (М. В. Кобець, 2006); «Криміналістичне забезпечення обігу розрахункових документів у банківській системі з метою попередження вчинення злочинів» (І. І. Попович, 2007); «Криміналістичне забезпечення слідчої діяльності органів внутрішніх справ» (І. І. Дановська, 2011); «Розслідування незаконного використання торговельних марок» (І. Ю. Поліщук, 2019).

Цим напрямом охоплюються такі наукові течії:

експертно-криміналістичне забезпечення практики протидії злочинності: «Сучасні можливості використання дослідження маркувальних знаків на вузлах і деталях автомобілів» (І. П. Красюк, 2002); «Використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів, пов'язаних з ухиленням від сплати податків, зборів та інших платежів» (Р. П. Марчук, 2004); «Теорія і практика використання біологічних слідів людини у розкритті і розслідуванні злочинів» (Н. М. Дяченко, 2003); «Сучасний стан і перспективи розвитку криміналістичного дослідження вогнепальної зброї» (Я. В. Новак, 2007); «Використання спеціальних бухгалтерських знань при розслідуванні злочинів у сфері сільськогосподарського виробництва» (Г. П. Дондик, 2011); «Дослідження малоінформативних підписів методом структурно-геометричних характеристик» (Д. В. Мельник, 2012); «Відібрання зразків біологічного походження під час досудового розсліду-

вання» (С. О. Коропецька, 2017); «Криміналістичне дослідження plomb» (А. О. Левицький, 2018);

оперативно-розшукове забезпечення практики протидії злочинності: «Теоретичні і організаційні основи протидії незаконному обігу наркотичних засобів оперативними підрозділами міліції» (Д. Й. Никифорчук, 2009, докторська дисертація); «Правовідносини в оперативно-розшуковій діяльності» (І. І. Приполов, 2007); «Довірчі відносини у роботі оперативних підрозділів органів внутрішніх справ» (Я. І. Слободян, 2007); «Техніко-криміналістичне забезпечення діяльності підрозділів Державної служби по боротьбі з економічною злочинністю МВС України у протидії злочинам в сфері економіки» (А. В. Софілканич, 2014) та ін.

Питання криміналістичного забезпечення набули розвитку в докторських дисертаціях учнів А. В. Іщенка, серед них: «Теоретичні засади отримання вербальної інформації у кримінальному процесі України» (Л. Д. Удалова, 2007); «Теорія і практика криміналістичної інформатики» (В. Г. Хахановський, 2011); «Інструментальна діагностика достовірності вербальної інформації та використання її результатів у кримінальному провадженні» (О. І. Мотлях, 2014); «Криміналістична профілактика злочинів проти об'єктів охорони» (Т. М. Бульба).

Другий напрям наукових пошуків наукової школи професора Іщенка полягає у формуванні криміналістичних рекомендацій розслідування окремих видів злочинів. Цим питанням присвячено кандидатські дисертації: «Основи розкриття і розслідування злочинів, пов'язаних з виготовленням та збутом підроблених грошей» (Т. П. Бірюков, 2003); «Основи методики розслідування легалізації (відмивання) грошових коштів, отриманих незаконним способом, з використанням кредитно-банківської системи» (В. П. Головін, 2005); «Початковий етап розслідування розбійних нападів, вчинених з метою заволодіння особистим майном громадян» (А. В. Щербакова, 2006); «Криміналістична характеристика шахрайства щодо особистої власності та її використання на

початковому етапі розслідування» (С. В. Головін, 2008); «Основи методики розслідування контрабанди культурних цінностей» (Я. В. Фурман, 2009); «Використання спеціальних знань при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод» (В. І. Дячук, 2010); «Криміналістична характеристика та особливості розслідування крадіжок вантажів, вчинених неповнолітніми з рухомого складу залізничного транспорту» (П. А. Кудлай, 2010); «Розслідування розбійних нападів, вчинених на водіїв автотранспортних засобів» (О. Д. Терещук, 2011); «Розслідування комп'ютерних злочинів, вчинених з використанням мережі «Інтернет» (К. В. Тітуніна, 2011); «Основні положення методики розслідування тілесних ушкоджень» (В. В. Логінов, 2012); «Початковий етап розслідування вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини» (А. О. Антощук, 2014); «Основи методики розслідування зґвалтування» (А. Ю. Лісова, 2014).

Особливе місце серед досліджень професора Іщенка належить розробленню історико-теоретичних проблем криміналістики (третя наукова течія). Послідовники наукової школи й далі розвивають фундаментальні ідеї, закладені Вчителем у його докторській дисертації «Методологічні та організаційні проблеми розвитку криміналістичних наукових досліджень». Зокрема, окремі проблеми цього аспекту висвітлено В. В. Юсуповим у докторському дослідженні «Криміналістика в Україні у ХХ – на початку ХХІ ст. (історико-теоретичне дослідження)» (2018) і в кандидатських дисертаціях: «Функції і задачі криміналістики (теоретико-прикладний аспект)» (С. В. Павлов, 2003); «Інтеграція знань як фактор розвитку науки криміналістики» (Р. В. Гурак, 2005); «Принципи розкриття злочинів» (Я. В. Кузьмічов, 2008); «Метод криміналістичного аналізу злочину та злочинної діяльності» (Е. І. Оржинська, 2015); «Криміналістичні наукові центри та школи в Україні» (Д. А. Ляшенко, 2020).

Об'ємний перелік публікацій, успішна підготовка науково-педагогічних кадрів, робота в спеціалізованих радах із захисту дисертацій, редакційних колегіях різних наукових видань, активна участь у рецензуванні наукових і навчально-методичних праць, опонування дисертацій, виступи на різноманітних наукових форумах, новаторська педагогічна діяльність, особисті людські якості давали підстави курсантам, слухачам, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам, колегам і керівникам скласти думку про Андрія Володимировича Іщенка як про відомого дослідника і результативного вченого, професійного педагога, гідну і шановану людину.

В освітньому процесі професор Іщенко зосереджував увагу й на удосконаленні педагогічної

діяльності в НАВС. Багато праць він присвятив саме дидактиці освітнього процесу. Андрій Володимирович проводив заняття зі слухачами на курсах підвищення кваліфікації, готував лекції та інші навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін «Криміналістика», «Особливості розслідування окремих видів злочинів» тощо. Він мав беззаперечний авторитет серед здобувачів вищої освіти, а також колег-криміналістів. Як в академії, так і за її межами ставилися до професора з великою повагою.

За енциклопедичні знання, фундаментальні дослідження з історії криміналістики друзі називали Андрія Володимировича Нестором Літописцем криміналістики.

Автор і співавтор 250 наукових і навчально-методичних праць загальним обсягом понад 300 друкованих аркушів, серед них 9 монографій, 3 підручники, 40 навчальних посібників, статті, які опубліковані в Україні, Азербайджанській Республіці, Республіці Білорусь, Республіці Молдова, Республіці Польща, Російській Федерації. Це, зокрема, монографії, у яких розкриваються загальнотеоретичні положення становлення і розвитку криміналістики: «Проблеми розвитку наукових досліджень у галузі судової експертизи» (1995); «Методологічні проблеми криміналістики» (1997); «Проблеми криміналістичного забезпечення розслідування злочинів» (у співавторстві з І. П. Красюком і В. В. Матвієнком, 2002); «Методологічні проблеми криміналістичних наукових досліджень» (2003); «Проблеми призначення криміналістики в сучасних умовах (теоретико-прикладний аспект)» (у співавторстві з С. В. Павловим, 2004); «Слідчі помилки: сутність, методи дослідження та шляхи запобігання» (у співавторстві з А. Б. Марченком, 2010); «Криміналістична характеристика шахрайства відносно власності особи та її використання на початковому етапі розслідування» (у співавторстві із С. В. Головкиним, 2013). Отримали схвалення працівників правоохоронних органів використувані в повсякденній діяльності такі практичні посібники, як: «Криміналістичне забезпечення розшуку безвісно відсутніх осіб» (у співавторстві з А. С. Шевченком, 2005); «Засоби і методи виявлення вибухових речовин та пристроїв у боротьбі з тероризмом» (у співавторстві з М. В. Кобцем, 2005); «Пістолети та револьвери, призначені для відстрілу патронів, споряджених металевими снарядами «несмертельної дії», та набої до них» (у співавторстві з О. В. Грищенком, І. В. Ігнатєвим, В. В. Назаровим, 2005); «Теорія і практика криміналістичного забезпечення процесу доказування в розслідуванні злочинів» (у співавторстві з І. О. Ієрусалимовим, Ж. В. Удовенко, 2007); «Засоби та способи протидії терористичним актам, учине-

ним із застосуванням вибухових пристроїв» (у співавторстві з В. І. Пащенко, М. В. Кобцем, 2010); «Засоби виявлення знарядь та предметів злочину» (у співавторстві з М. В. Кобцем, А. В. Кофановим, 2011); «Поняття й система методів техніко-криміналістичного дослідження документів» (у співавторстві з М. Ю. Будзієвським, І. П. Красюком, 2011); «Техніко-криміналістичне дослідження документів водія» (у співавторстві з М. Ю. Будзієвським, І. П. Красюком, 2011). А також: підручник «Криміналістика» (2015); мультимедійний підручник «Криміналістика» (2016); «Летопись криминалистики: даты, факты, имена» (2016); «Літопис криміналістики» (у співавторстві з Д. А. Ляшенко, 2021) та ін.

Андрія Володимировича систематично залучали до рецензування різних наукових видань та навчально-методичних робіт. Тільки за останні роки професор вивчив майже сорок праць, з яких висловив корисні конструктивні поради. Це, насамперед, монографії: «Порушення та розслідування кримінальної справи щодо депутата місцевої ради» (Л. Д. Удалова, Г. М. Доросінська, 2011); «Психологія особи як суб'єкта правоохоронної діяльності» (О. І. Кудерміна, 2012); «Організаційно-правові засади модернізації інформаційної інфраструктури органів прокуратури України: оптико-волоконні мережі в системі правоохоронних телекомунікацій» (О. В. Синеокий, О. В. Узунова, П. П. Узунов, 2012); «Теоретичні засади формування технологічного підходу у криміналістиці» (В. В. Тіщенко, А. А. Барцицька, 2013). Його цінні пропозиції були з вдячністю прийняті авторами численних навчальних і практичних посібників.

Професор Іщенко був також організатором та учасником кількох десятків вітчизняних і міжнародних симпозіумів та конференцій із проблем підготовки юристів, боротьби зі злочинністю, захисту прав і свобод громадян від протиправних посягань, удосконалення діяльності правоохоронних органів, підвищення ефективності слідчої та експертної практики на основі впровадження новітніх досягнень науки і техніки.

З огляду на вагомий особистий внесок у зміцнення законності та правопорядку, розвиток юридичної науки, удосконалення правозастосовної практики, високий професіоналізм, ініціативу і наполегливість, творче і сумлінне ставлення до виконання службових обов'язків у 2003 р. А. В. Іщенку Указом Президента України присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України».

За досягнуті успіхи в роботі Андрій Володимирович неодноразово заохочувався Міністром внутрішніх справ України та ректором Національної академії внутрішніх справ. Серед нагород медалі «За бездоганну службу» I, II та III ступенів, «60 років Збройних сил СРСР», «50 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.», «Медаль Жукова», «Захиснику Вітчизни», а також понад п'ятнадцять пам'ятних медалей і нагрудних знаків МВС України, подяки від Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Київського міського голови. А. В. Іщен-

ко удостоєний звання «Заслужений вчений Національної академії внутрішніх справ», отримав диплом почесного професора Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ та інші відзнаки.

Відомості про видатного науковця А. В. Іщенка, його творчий і життєвий шлях знайшли відображення в енциклопедичних та інших виданнях. Серед них: Советские криминалисты: библиографический справочник. Н. Новгород, 1991; Юридична енциклопедія : у 6 т. Київ : Укр. енцикл., 1998. Т. 2 : Д – Й. 1999; Хто є хто в економіці, культурі, науці Києва. Київ : Одесь Плюс: Видавничий цент Болгов, 2000. Т. 2 : 2000–2001; Доктори наук і професори Національної академії внутрішніх справ України. Київ, 2001; Освіта та наука МВС України: шлях в 10 років. Дніпропетровськ : ДЮУ МВС України, 2001; Визначні юристи сьогодення. Київ : Ін Юре, 2001; Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України.

2001. № 3; Національна академія внутрішніх справ України: люди, події, факти (1921–2001). Київ, 2002; Кафедри криміналістики КНУВС – 45 років (1964–2009). Київ, 2009; Від курсанта до генерала: Шляхами бойових звітяг і звершень. 1921–2011. Київ : Український видавничий консорціум, 2011; Енциклопедія криміналістики в лицах. Харків : Апостиль, 2014; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ: шлях у 50 років (1966–2016). Дніпропетровськ, 2016; Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Харків : Право, 2016. Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія, 2018.

Доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України Андрій Володимирович Іщенко був вдумливою людиною, допитливим дослідником, здатним аналізувати і зіставляти різні явища, із солідним запасом знань, якими щедро ділився зі своїми учнями та колегами. Його глибокі знання, наполегливість, працьовитість і відданість улюбленій справі знайшли своє відображення у роботах учнів та послідовників учено-криміналіста.

26 квітня 2019 р. перестало битися серце видатного вітчизняного криміналіста.

А втім, розвиваючи і далі славні традиції криміналістичної наукової школи професора А. В. Іщенка, його учні, послідовники й однодумці, передусім науково-педагогічні працівники кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, інших закладів вищої освіти, фахівці наукових і науково-дослідних установ, правоохоронних органів, своїми здобутками примножують доробок криміналістичної спільноти, цим самим зберігаючи пам'ять про Вчителя.

References

- Cherniavskiy, S. S., Chornous, Yu. M., & Samodin, A. V. (2019). Pamiati Vchytelia (doktora yurydychnykh nauk, profesora, zasluzhеноho yurysta Ukrainy Ishchenka Andriia Volodymyrovycha). *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, 1 (17), S. 99–100 [in Ukrainian].
- Ishchenko, A. V. (2016). *Letopis kriminalistiki: daty, fakty, imena*. Київ: UkrDGRI. 384 s. [in Russian].
- Ishchenko, A. V., & Liashenko, D. A. (2021). *Litopys kryminalistyky*. Kyiv: Natsionalna akad. vnutr. sprav. 640 s. [in Ukrainian].
- Yusupov, V. V., & Antoshchuk, A. O. (2019). Kryminalistychna naukova shkola profesora A. V. Ishchenka. *Kryminalistychnyi visnyk*, 1 (31), 96–104 [in Ukrainian].
DOI: 10.37025/1992-4437/2019-31-1-96.

Список використаних джерел

- Чернявський, С. С., Черноус, Ю. М., & Самодін, А. В. (2019). Пам'яті Вчителя (доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України Іщенко Андрія Володимировича). *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*, 1 (17), С. 99–100.
- Іщенко, А. В. (2016). *Летопись криминалистики: даты, факты, имена*. Київ: УкрДГРИ. 384 с.
- Іщенко, А. В., & Ляшенко, Д. А. (2021). *Літопис криміналістики*. Київ: Національна акад. внутр. справ. 640 с.
- Юсупов, В. В., & Антошук, А. О. (2019). Криміналістична наукова школа професора А. В. Іщенка. *Криміналістичний вісник*, 1 (31), 96–104.
DOI: 10.37025/1992-4437/2019-31-1-96.

Стаття надійшла до редакції 13.09.2021

V. Yusupov, *FDS*c (Law), Professor,
Leading Researcher
of the Forensic Support and Examination Department,
Educational Scientific Institute № 2,
National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5216-4144>

**PROFESSOR ANDRIY ISHCENKO:
MEMOIRS OF A TEACHER
(to the 70th anniversary of his birth)**

Considered the way of life and creative activity of the DSc (Law), Professor, Honored Lawyer of Ukraine, Colonel of the Police Resigned Andrey Vladimirovich Ishchenko (August 24, 1951 – April 26, 2019) – a well-known Ukrainian scientist-criminalist, founder of a scientific school, researcher the history and the modern world of criminology, a talented teacher, manager, criminalist.

Keywords: A. Ishchenko; forensics; forensic examination; history of forensics; forensic software; forensic scientist; forensic science school.

В. В. Юсупов, доктор юридических наук, профессор,
ведущий научный сотрудник
научно-исследовательской лаборатории по проблемам
криминалистического обеспечения и судебной экспертизы
учебно-научного института № 2,
Национальная академия внутренних дел, г. Киев
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5216-4144>

**ПРОФЕССОР АНДРЕЙ ВЛАДИМИРОВИЧ ИЩЕНКО:
ВОСПОМИНАНИЯ ОБ УЧИТЕЛЕ
(к 70-летию со дня рождения)**

Освещены жизненный путь и творческая деятельность доктора юридических наук, профессора, заслуженного юриста Украины, полковника милиции в отставке Андрея Владимировича Ищенко (24.08.1951 – 26.04.2019) – известного и уважаемого в научных кругах украинского ученого, основателя научной школы, исследователя истории и современного развития науки криминалистики, талантливого педагога, управленца, криминалиста.

Ключевые слова: А. В. Ищенко; криминалистика; судебная экспертиза; история криминалистики; криминалистическое обеспечение; ученый-криминалист; криминалистическая научная школа.